1. AMAÇ

Kemoterapi ilaçlarıyla temas eden atıkların kaynağında ayrı toplanmasını, güvenli taşınmasını, geçici depolanmasını ve mevzuata uygun bertarafını sağlamaktır.

2. KAPSAM

Kemoterapi ilaçlarının hazırlandığı, uygulandığı ve kemoterapi alan hastaların bakımının yapıldığı tüm alanları kapsar.

3. SORUMLULAR

Atık Yönetimi Sorumlusu, Kemoterapi Ünitesi ve Hazırlama Birimi Çalışanları, Temizlik Personeli.

4. TANIMLAR

Sitotoksik atık: Kemoterapi ilaçlarının kalıntılarını içeren ya da bu ilaçlarla temas etmiş atıklardır. Mevzuatta tehlikeli atık olarak sınıflandırılır.

5. UYGULAMA

5.1. Atık Olarak Değerlendirilen Malzemeler

Tehlikeli ilaçların sulandırılması, hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde bu ilaçlarla temas eden tüm materyaller tehlikeli atıktır: boş ve kısmen dolu flakon ve ampuller, enjektörler, iğneler, infüzyon setleri ve torbaları, eldivenler, önlükler, emici pedler, dökülme temizliğinde kullanılan malzemeler.

5.2. Toplama

- Atıklar oluştuğu yerde, diğer atıklarla karıştırılmadan, üzerinde "Sitotoksik Atık" uyarısı bulunan, sızdırmaz ve dayanıklı torba ya da kaplarda toplanır.
- Kesici-delici sitotoksik atıklar, ayrı ve uyarı etiketli kesici-delici atık kutusunda toplanır.
- İnfüzyon setleri torbadan ayrılmadan atılır.
- Torba ve kaplar en fazla üçte iki oranında doldurulur, ağzı sıkıca kapatılır.
- Atık toplanırken eldiven ve önlük giyilir.

5.3. Taşıma ve Depolama

Atıklar, eğitim almış personel tarafından kapalı atık taşıma araçlarıyla, hasta ve ziyaretçi trafiğinin az olduğu saatlerde ve güzergâhlarda tehlikeli atık geçici deposuna taşınır. Depolama ve bertaraf, hastanenin atık yönetim planı ve yürürlükteki atık mevzuatı doğrultusunda lisanslı firmalar aracılığıyla yapılır.

5.4. Hasta Çıkartıları

Kemoterapi alan hastaların idrar, dışkı, kusmuk ve vücut sıvıları, uygulamadan sonraki ilk 48 saat (ilaca göre daha uzun olabilir) ilaç kalıntısı içerebilir. Bu sürede çalışanlar bakım sırasında eldiven ve önlük kullanır; kirlenen çamaşırlar ayrı torbada çamaşırhaneye gönderilir. Hasta ve yakını, tuvaleti kapağı kapalı olarak iki kez sifon çekerek kullanması konusunda bilgilendirilir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Antineoplastik İlaç Dökülmesi Talimatı
- Atık Yönetim Planı
- Kemoterapi Hasta ve Hasta Yakını Eğitim Rehberi

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.